

Warszawa, dnia 28.10.2013 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

BMzk-070-1139/4379/13/ML

Pani

Ewa Kopacz

Marszałek Sejmu RP

Szanowne Pani Marszałek!

Odpowiadając na interpelację poselską Pana Marka Krzakały przekazaną pismem z dnia 11 października 2013 r. znak: SPS-023-21540/13 w sprawie znacznego zanieczyszczenia powietrza w polskich miastach oraz sposobach jego ograniczenia, w załączeniu przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

Z szanowaniem i szacunkiem

Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
Beata Jacewska

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

**Odpowiedź na interpelację poselską Pana Marka Krzakały
w sprawie znacznego zanieczyszczenia powietrza w polskich miastach oraz sposobach
jego ograniczenia, przekazaną pismem z dnia 11 października 2013 r.,
znak: SPS-024-21540/13**

Odnosząc się do pytania pierwszego dotyczącego przedstawienia informacji na temat planowanego do wprowadzenia zakazu palenia węglem w piecach domowych po 2020 r., informuję, że Rząd Rzeczypospolitej Polski obecnie nie pracuje nad rządowym programem, który od 2020 r. zakazywałby stosowania węgla jako źródła energii cieplnej w indywidualnych paleniskach domowych. Jednakże ze względu na problemy z dotrzymaniem odpowiedniej jakości powietrza na terenie kraju, za którą w dużej mierze odpowiada spalanie paliw stałych, rozważana jest możliwość wprowadzenia wymagań jakościowych dla paliw, w tym zwłaszcza dla paliw węglowych oraz wymogów technicznych dla źródeł spalania stosowanych w sektorze bytowo – komunalnym. Wprowadzenie takich regulacji prawnych wyeliminowałoby problem stosowania w tym sektorze paliw wysokoemisyjnych, takich jak muły poflotacyjne, miał węglowy czy też węgiel złej jakości. Resort środowiska stoi na stanowisku, że paliwa te powinny być wykorzystywane wyłącznie w instalacjach do tego przystosowanych, wyposażonych w urządzenia do redukcji emisji substancji zanieczyszczających, takich jak: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, benzo(a)piren oraz pyły.

Należy zauważyć, że Polska, jak większość krajów Unii Europejskiej, nie dotrzymuje aktualnie obowiązujących standardów jakości powietrza (w ponad 90 % stref w kraju przekraczany jest standard dla pyłu drobnego PM10 i benzo(a)pirenu). Z analiz wynika, że za ten stan rzeczy odpowiedzialny jest sektor bytowo – komunalny, transport oraz przemysł. Szczególny problem dla zanieczyszczenia powietrza stanowi sektor bytowo – komunalny, w którym jako główne paliwo spalane są paliwa węglowe, często wysokoemisyjne, takie jak muły poflotacyjne, miał węglowy, węgiel złej jakości oraz odpady. Paliwa te spalane są w nieprzystosowanych do tego kotłach o mocy poniżej 1 MW.

Zgodnie z art. 91 i 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), w przypadku przekraczania standardów jakości powietrza, zarząd województwa opracowuje program ochrony powietrza dla obszaru przekroczeń i wciela go w życie uchwałą sejmiku wojewódzkiego.

Działania naprawcze, określane w obecnie realizowanych programach ochrony powietrza na obszarze kraju, polegają głównie na wymianie starych wysokoemisyjnych urządzeń grzewczych opalanych węglem kamiennym na niskoemisyjne piece ekologiczne, w tym olejowe, gazowe oraz wysokosprawne piece na biomasę. Ponadto zalecana jest także termomodernizacja budynków oraz podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Jednocześnie informuję, że już dzisiaj istnieje możliwość wprowadzenia ograniczeń w zużyciu paliw. Art. 96 ustawy - Prawo ochrony środowiska umożliwia sejmikom województw, określenie dla terenu województwa bądź jego części rodzaj lub jakość paliw dopuszczalnych do stosowania, a także sposób realizacji i kontroli ich stosowania. Z takiej możliwości chce skorzystać Sejmik Województwa Małopolskiego wprowadzając specjalną uchwałę w tej sprawie. Obecnie Sejmik Województwa Małopolskiego, w związku z inicjatywą ruchu społecznego pod nazwą Krakowski Alarm Smogowy, który zrzesza mieszkańców, walczących o poprawę jakości powietrza w Krakowie, w ramach aktualizacji programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, przygotowuje uchwałę określającą dopuszczalny do stosowania rodzaj paliw na terenie miasta Krakowa (z wyłączeniem paliw stałych). Jednakże zanim taki program zostanie zatwierdzony, będą prowadzone

szerokie konsultacje społeczne projektu uchwały oraz przygotowany zostanie program osłony dla mieszkańców.

Odnosząc się do pytania drugiego dotyczącego możliwości uzyskania wsparcia dla osób fizycznych, które zdecydują się na zamianę pieców węglowych na bardziej ekologiczne, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Środowiska oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przygotowały Program Priorytetowy nt. „*Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii*”, tzw. KAWKA, którego głównym celem jest dofinansowanie wymiany starych wysokoemisyjnych urządzeń grzewczych opalanych węglem kamiennym na wysokosprawne piece węglowe oraz urządzenia na paliwa bardziej ekologiczne (do 90 % kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia). Ponadto dofinansowaniu podlegać będą także termomodernizacja budynków oraz podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej. Beneficjentami Programu są podmioty wskazane w programach ochrony powietrza, które planują albo realizują już przedsięwzięcia mogące być przedmiotem dofinansowania.

Informuję, że pierwszy nabór wniosków spotkał się z dużym zainteresowaniem. W ramach pierwszego naboru wniosków, który zakończył się w dniu 21 sierpnia 2013 r., wnioski złożyło 11 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw), na łączną kwotę 121 224 699,00 zł. Przykładowo, wfośigw w Krakowie wnioskuje o 33 219 850,00 zł, wfośigw w Katowicach o 12 061 686,00 zł oraz wfośigw w Zielonej Górze o 29 250 000,00 zł.

Jednocześnie, w strefach, dla których przyjęte zostały, w drodze uchwały sejmiku województwa, programy ochrony powietrza, przygotowywane są Programy Ograniczania Niskiej Emisji (PONE), w ramach których Urzędy miast udzielają, po złożeniu wniosku dofinansowania na wymianę starych kotłów i pieców węglowych na ekologiczne źródła ciepła.

Odnosząc się do pytania trzeciego dotyczącego podejmowanych i planowanych działań mających na celu popularyzację i wsparcie dla odnawialnych źródeł energii, uprzejmie informuję, że w ramach projektu, dofinansowanego ze środków funduszy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w dniu 22 października 2013 r. rozpoczęła się emisja spotów TV nt. „Działania edukacyjne i promocyjne w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, włączając ideę domów przyjaznych środowisku”

(http://www.mos.gov.pl/artukul/7_aktualnosci/21486_stanislaw_tym_i_ministerstwo_srodowiska_zac_hecaja_do_oszczedzania_energii.html).

Ponadto resort środowiska pracuje nad założeniami do kolejnego komponentu projektu, jakim jest kampania internetowo - prasowa (przewidziana do realizacji w pierwszej połowie 2014 r.). Wśród celów szczegółowych założono: zwiększenie stosowania instalacji do wykorzystania OZE oraz podnoszących efektywność energetyczną, promocję budownictwa energooszczędnego (także z wykorzystaniem OZE) oraz promocję wykorzystania lokalnie dostępnych surowców i zasobów energii. Grupą docelową kampanii internetowo-prasowej będą osoby planujące budowę lub remont budynku mieszkalnego oraz osoby planujące zakup mieszkania, mające potencjał finansowy na budowę/remont domu lub zakup mieszkania. Zakres komunikatów kampanii będzie obejmował tematykę energooszczędnego budownictwa, w tym m.in. możliwość budowy/modernizacji domów jednorodzinnych oraz mieszkań przy wykorzystaniu rozwiązań termoizolacyjnych, możliwość wykorzystania instalacji na OZE oraz wagę zielonych kryteriów podczas zakupu nieruchomości. Komunikaty będą pokazywały finansowe, ekologiczne, prozdrowotne oraz społeczne korzyści wynikające z wykorzystania energooszczędnych rozwiązań.

Jednocześnie informuję, że w NFOŚiGW realizowane są Programy Priorytetowe nt. „Kolektory słoneczne do podgrzewania wody użytkowej”, „Działania inwestycyjne mające na celu wzrost efektywności energetycznej przedsiębiorstw”, „Poprawa efektywności wykorzystania energii w nowobudowanych budynkach (dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych)”. Przygotowywane są także następujące Programy nt. „Ograniczenie zużycia energii w wyniku

realizacji inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i zastosowania odnawialnych źródeł energii w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw oraz zmniejszenie emisji CO₂”.

Odnosząc się do pytania czwartego dotyczącego wpływu wycofania z użytku domowych pieców węglowych na funkcjonowanie sektora wydobywczego w Polsce, uprzejmie informuję, że zgodnie z informacją przekazaną przez Ministra Gospodarki wynika, że ewentualne ograniczenie możliwości stosowania węgla kamiennego w gospodarstwach indywidualnych może spowodować zmniejszenie sprzedaży, a tym samym wpłynie ujemnie na kondycję finansową spółek węglowych oraz ewentualne zmniejszenie zatrudnienia. Jednakże należy zauważyć, że dotychczas żaden z Sejmików Województw nie skorzystał z możliwości jaką daje art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska i nie wprowadził zakazu spalania paliw stałych w gospodarstwach domowych. Informuję, że sprzedaż węgla kamiennego dla gospodarstw domowych, pochodzącego z polskich kopalń, wyniosła w 2012 roku 5,9 mln ton, co stanowi 9,6% sprzedaży krajowej ogółem (64,6 mln ton).

Z up. MINISTRA
ZASTĘPCY
Beata Jaczevska